

HEMMINGSSEN, A. M., 1956: Om flerfoldig redebygning (seriereeder) hos Solsort (*Turdus merula* L.) og andre fugle. (With an English summary: Multiple nestbuilding by Blackbird (*Turdus merula* L.) and other birds.) – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **50**, p. 179–190.

MINDRE MEDDELELSER

Rød Glente (*Milvus m. milvus* (L.)) som overvintrende i Danmark.

Den 22. december 1958 iagttog jeg en Rød Glente (*Milvus milvus*) ved Farstrup, Nordvest-Fyn. I ca. 15 min. havde jeg fuglen under observation. Under fourageringen foretrak den lavtliggende engarealer samt græs- og brakmarker, og undgik øjensynligt de pløjede marker. Den slog ikke ned, mens jeg iagttog den. Fuglen lod sig flere gange let iagttage i en afstand af ca. 50 m. En gang kredsede den rundt, i knap 1 min., 20–30 m over hovedet på mig, hvorved jeg havde rig lejlighed til at konstatere dens typiske artsken-detegn. Da jeg desværre ikke var i besiddelse af kikkert, kunne det ikke med sikkerhed afgøres, om det drejede sig om et ungt eller gammelt individ.

Ca. 7. januar 1959 iagttog en erfaren jæger, hr. AXEL DYBMOSE, en Rød Glente ved Rue Mose (Kulemose) 3,5 km SØ for Farstrup. Det har sandsynligvis været den samme fugl, jeg så den 22. december. I samme tidsrum har enkelte andre af egnens beboere ment at have set Glenten.

Rød Glente er såvel her i landet som det øvrige Skandinavien en trækfugl, der om efteråret som regel ikke ses efter primo oktober. Den overvintre i Middelhavslandene. Såvidt jeg har erfaret, er denne forekomst det første tilfælde af overvintrende Glente i Danmark. I vor ornithologiske hovedlitteratur er der således ikke nævnt noget om vinteriagttagelser. Fra 1938 foreligger der dog en meget sen forekomst af Sort Glente (*Milvus m. migrans* (L.)), idet skovrider, dr. phil. V. HOLSTEIN så en trække mod syd over Jægerpris den 29. november. (D.O.F.T., **47**, 1953, p. 203).

Det er i øvrigt meget interessant, at der også fra Sverige foreligger en iagttagelse fra vinteren 1958–59. Fil. lic. G. OTTERLIND meddeler mig således (*in litt.*), at hr. ROLF HANSSON så et eks. af Rød Glente nær Harlösa i Skåne den 14. januar 1959. Og »Vår Fågelvärlds» redaktør tilføjer: »Det är det enda fynd, jag kan erinra mig från vintertid. Av *M. migrans* känner jag ej något vinterfynd.»

Fra Norge meddeler museumsdirektør, cand. real. H. HOLGENSEN mig venligst følgende (*in litt.*): »Den sorte glente er aldri påvist i Norge, og den røde er meget sjælden. Den har ruget, men er i dette århundre bare iaktatt noen ganske få ganger: Mandal 2. august 1906, Ytre Rendalen 2. august 1926, Sola (Jæren) 9. august 1957, og så det eneste

vinterfunn, som er kjent fra Norge, en fugl som blev skudt 6. desember 1943 i Bjerkreim, Rogaland fylke (4–5 mil SO for Stavanger)«.

Forklaringen på de to her omtalte vinterfund (Skåne og Fyn) skal ganske givet søges i det ualmindelige milde vejr, vi som bekendt havde i vinteren 1958–59. I oktober, november og december 1958 blev temperaturens landsgennemsnit (Danmark) således henholdsvis 1,9°, 1,6° og 0,8° C. over normalen. Af frostdage (hele landet) havde de tre måneder henholdsvis 0,6, 2 og 12 dage. Oktober og december havde overvejende sydvestlig og vestlig vind, november overvejende sydlig og sydøstlig vind. Januar 1959 havde overvejende vind omkring vest, med normal varme.

Det skal til slut nævnes, at Rød Glente i England og Syd-Europa nærmest er en stand- eller strejffugl. JØRGEN STUBGAARD.

Overvintrende vadefugle på Nordfyn, vinteren 1958–59.

Den 28. december 1958 iagttog fru skovfoged N. RASMUSSEN, Morud, følgende flokke af vadefugle ved Agernæs, Egebjerggård: 22 Store Regnsøver (*Numenius arquata* (L.)), 28 Strandskader (*Haematopus ostralegus* (L.)) og ca. 25 Alm. Ryler (*Calidris alpina* (L.)). Den 1. januar 1959 besøgte jeg lokaliteten, men så ikke noget til de her nævnte fugle, hvorimod fru den 4. januar atter iagttog de 22 Regnsøver samme sted. JØRGEN STUBGAARD

Græshoppesanger (*Locustella naevia* (Bodd.)) ved Skjern.

Den 24. maj 1959 hørte jeg Græshoppesangeren (*Locustella naevia*) i Albæk ved den nordlige rand af Skjernådal. Der er tale om et stort moseterræn med gamle tørvegrave, tæt og høj urtevegetation og gammelt pilekrat, som grænser op til engen. I de efterfølgende to uger besøgte jeg ofte stedet. Sangen hørtes hver gang fra 21-tiden. Der var i alt fald tale om to syngende fugle.

J. HEDEGAARD CHRISTENSEN

Stor Regnsøve (*Numenius arquata* (L.)) ved Rødhus.

Den 19. maj 1959 blev jeg ringet op og fortalt, at en fugl på størrelse med en måge og samme farve som en Gråspurv, men med et langt, krumt næb yngede ved vejen ved Rødhus syd for Blokhus. Jeg tog derud med det samme, og fra vejen kunne vi med det blotte øje let se, at det, som ventet var en Stor Regnsøve (*Numenius arquata*). Den lå meget fast, og vi fotograferede den på ca. 1¹/₄ m afstand uden nogen vanskelighed. Der var fire æg.

Den 29. maj ringede min bror, som havde fundet den, og fortalte, at der kun var rugede, tomme æggeskaller tilbage, og de gamle fløj ængstelig omkring. Samme dag iagttog plantøren i Blokhus en Storsøve på stranden. Det er åbenbart en ny ynglelokalitet for Storsøven.

ERIK NØRGAARD

Thorshanen på Rømø 14. nov. 1959.

Thorshane (*Phalaropus fulicarius* (L.)) på Rømø.

Som deltager i D.O.F.'s ekskursion til Rømø den 14. november 1959 havde jeg lejlighed til at tage en serie billeder af en Thorshane (*Phalaropus fulicarius* (L.)) i vinterdragt, der opholdt sig i et lille kær på strandene ved Juvre, Rømø. Fuglen havde et mågeagtigt udseende og et bredt næb, desuden uplettet ryg og et opflyvningsskrig afvigende fra Odinshanens.

BJØRN CHRISTOPHERSEN

Tidiga bivråkar (*Pernis apivorus* (L.)).

I D.O.F.T. 44, 1950, p. 132 meddelar BEHREND'S tidiga april-observationer av Bivråk (*Pernis apivorus*) över Als, och i D.O.F.T. 48, 1954, p. 137 beskriver E. HANSEN och N. HESSELBJERG CHRISTENSEN ett ovanligt tidigt sträck av Bivråk vid Skagen (2. och 3. maj). De senare författarna ifrågasätter om detta tidiga Bivråksträck är en normal företeelse eller om det rör sig om en tillfällighet.

På Onsalahalvön i Norra Halland har jag både 1956 och 1958 iakttagit mycket tidiga Bivråkar. Den 27. april 1956, då det var fint rovfågelsväder, sågs Bivråkar på två ställen vid Onsala. De hade tydligen kommit in från Kattegatt. Dagarna därefter såg jag Bivråkar flera gånger i trakten. Den 26. april 1958 sträckte en Bivråk in mot land i NO riktning vid Vallda Sandö invid norra delen av Onsalahalvön.

Tillsammans med ROLF GILLIN gjorde jag observationer över fågelsträcket vid Skagen dagarna 1–3. maj 1958. Den 1. maj sågs c:a 35 Bivråkar vid Skagens klitplantage och vid klitrækkerne norr om Skagen. En del av dessa gjorde sträckförsök, och troligen lämnade flera Jylland utan att vi kunne observera det. Den 2. maj kom ett 10-tal ex. in från NO och den 3. maj sågs flera flyga mot norr över klitplantagen, bl. a. en flock på 6 ex. Under exkursioner i hedlandskapet långt sydväst om Skagen syntes Bivråkar nästan ständigt.

Under förutsättning att en flyttningsstimulerande värmeperiod inträffar under tiden slutet av april—början av maj, tycks det mig sannolikt att en tidig kontingent Bivråkar *normalt* kan nå norra Jylland och den svenska västkusten denna tid, även om det inte rör sig om några större mängder.

INGEMAR AHLÉN

Skarverne (*Phalacrocorax carbo sinensis* (Shaw & Nodder)) ved Ålholm forsvundet.

I 1956 ynglede ca. 38 par Skarver (*Phalacrocorax carbo sinensis*) i kolonien i Ålholm Hestehave ved Nysted. I 1957 var kolonien forladd. Enkelte Skarver strejfedede om i skoven, men forsvandt efter et par dages forløb. Kolonien opstod i 1949, hvor den talte knap 300 reder, som dog allerede i 1951 var reduceret til ca. 40 på grund af beskyddning (R. SPÄRCK, D.O.F.T., 46, 1952, p. 57). En medvirkende årsag til Skarvernes fuldstændige forsvinden er muligvis, at en hel del store bølge umiddelbart op til kolonien blev fældet, hvilket forandrede biotopen væsentlig.

KNUD ERIKSEN

Rovterner (*Hydroprogne tschegrava* (Lepechin)) truffet ved Køge.

Den 5. juni 1952 så jeg på en ekskursion til Staunings Ø ved Køge to Rovterner (*Hydroprogne tschegrava*), som sammen fløj mod nord langs kysten.

KNUD ERIKSEN

Sort Svane (*Chenopsis atrata* (Latham)) iagttaget ved Dybsø, og Havørn (*Haliaeetus albicilla* (L.)) på Knudshoved.

Søndag den 18. november 1956 iagttog KAARE SCHMIT, H. P. ØREGAARD og jeg under en motorbådssejlad på Smålandshavet ud for Dybsø en Sort Svane (*Chenopsis atrata*). Den fløj sammen med 3 Knopsvaner i nordvestlig retning nær kysten. Samme dags eftermiddag iagttoges på 40–50 meters afstand en Havørn (*Haliaeetus albicilla*), der på toppen af en klint på Knudshoved parterede en Fasan. Først da vi steg i land på den smalle kyst lettede Havørnen, tilsyneladende meget ugerne. Vi undersøgte Fasanen, der var ganske frisk og kun delvis fortæret. Senere så vi en Havørn i stor højde på vej fra Dybsø fjord mod Knudshoved.

GR. SCHMIT

**Træk af Mursejlere (*Apus apus* (L.))
over Færkær Odde, Fur, 21.-25. juni 1959.**

Under fiskeri ved Fur iagttog jeg et træk af Mursejlere (*Apus apus*) langs Færkær Odde, tangen, der fra Fur når ud i Livø bredning. Trækket begyndte den 21. juni, ca. et døgn efter at barometerstigningen over Skandinavien afløste en uvejrperiode, der havde været fra ca. 13. til 20. juni. Den 21. juni var vejret stille og trækket varede hele eftermiddagen. Ca. 60-70 fugle trak over i spredte flokke. Den 22. juni begyndte trækket om formiddagen, efter at vinden var frisket op fra øst, styrke ca. 6. Ca. 260 fugle trak over i hold på fra 2 til 31 fugle. Østenvinden svarede til, at barometerstigningen over Skandinavien blev til kraftigt højtryk. Var ikke på Færkær Odde den 23. juni. Vejret stille. Næppe træk af betydning. Den 24. juni træk om eftermiddagen. 23 fugle over. Vind nordøst, styrke 3-4 eftermiddag. Den 25. juni. 21 fugle trak over, efter at vinden kl. 11,30 pludselig friskede op fra nordøst, styrke 3. Kl. 17 var trækket slut. Den 26. juni trak kun een fugl over. Øst. Ingen af Mursejlerne vendte om, og alle havde kurs nordøst ude over vandet. Ca. 360 fugle trak over ialt, altid i lav flugt og i temmelig spredte flokke. I uvejrperioden 13.-20. juni var vejret fint over Mellemeuropa.

VAGN KRISTENSEN

**Supplement til Vandstærens (*Cinclus cinclus* (L.))
forekomst i Danmark.**

I henhold til undersøgelsen af Vandstærens (*Cinclus cinclus*) udbredelse og forekomst her i landet (D.O.F.T., 53, 1959, p. 1-20) kan jeg tilføje, at arten forekommer som en næsten konstant vintergæst ved Stokkebæk, ca. 500 m stik nord for Hesselager by. Min onkel, som har jagtretten på dette sted, meddeler, at have set Vandstæren hver vinter, undtagen vinteren 1957-1958, i de sidste 4-5 år. Til gengæld iagttoges to i vinterperioden året før. Personligt fik jeg lejlighed til at se den særprægede fugl i sidstnævnte tidsrum, hvor jeg dog kun observerede den ene, samt den 14. december 1958.

HENNING ANDERSEN

**Drosselrørsanger (*Acrocephalus arundinaceus* (L.))
og Dompap (*Pyrrhula pyrrhula* (L.)) ved Sorø.**

Den 24. maj 1959 var jeg sammen med A. HAGEMANN og ANKER PETERSEN på tur til søerne nord for Sorø og hørte da fra en rørskov Drosselrørsangeren (*Acrocephalus arundinaceus*) synge; den sad tæt ved vandoverfladen helt ude i rørkanten. Vi var så heldige at få den at se flere gange. Vi så ingen hun. Den 30. maj hørte jeg den samstedes sammen med lektor H. G. BECK.

Samtidig kan meddeles, at der er set en del Dompapper (*Pyrrhula pyrrhula*) i Sorø Sønderskov i maj. Der yngler sandsynligvis 3, måske 4 par.

KARSTEN NØRGAARD

**Bemærkninger om den Rødhovedede And (*Netta rufina* (Pall.))
ved København.**

Til meddelelsen om iagttagelsen af en han af Rødhovedet And (*Netta rufina*) ved København, i D.O.F.T., 53, 1959, p. 247 skal jeg bemærke, at den pågældende fugl var en fangenskabsfugl, som holdtes i søen, der henhører under militæret.

HARRY MADSEN

ANMELDELSER

R. MEINERTZHAGEN: Pirates and Predators. The piratical and predatory habits of birds. (230 pp., 18 farvetavler, 22 sorttavler, hvoraf 2 dobbelte, 2 tekstfigurer). – OLIVER & BOYD, Edinburgh & London 1959. Pris: 70 sh.

Teksten er delt i 4 hovedafsnit. I det første, hvis overskrift kan oversættes som »Mennesket, rovfugle og skadedyr« omtales talrige mere almindelige træk hos de fugle, som lever af dyrisk føde. Forf. giver bl.a. en interessant liste over rangforordningen ved ådsler; Lammegribben ligger her forbavsende langt nede i rækken, bag Ravenen, som forjages af Kongeørnen, der igen må vige for den Gule Grib.

I de følgende 2 afsnit skelnes mellem »amateur predators« (lommer, årefodede, storkefugle, mågefugle, visse spurvefugle etc.) og »professional predators« (rovfugle og ugler). En lang række arter omtales. Forf. gør rede for jagtmetoder, fødevalg og adfærd iøvrigt og meddeler talrige iagttagelser, dels personlige, som er udbytte fra et langt livs studier, dels beretninger fra andre. I det sidste kapitel behandles gensidige eller ensidige fordele, fuglene drager af andre dyr, mennesket inclusive, lige fra mejser og mælkeflasker til krokodilvogterens og sporevibens forhold til krokodiller. Det er en meget smuk bog med talrige pragtfulde og vel reproducerede billeder. LØPP.

W. KENNETH RICHMOND: British Birds of Prey. (172 pp., 1 enkelt og 11 dobbelte sorttavler). – LUTTERWORTH Press, London 1959. Pris 21 sh.

Den foreliggende, velskrevne bog om britiske rovfugle bærer i nogen grad præg af forf.s interesse for falkonérvæsen. Alligevel er det fuglene selv, deres liv og kamp for tilværelsen, også i relation til mennesket, som teksten i alt væsentligt handler om.

Efter et par almene kapitler omtales de enkelte arter (Kongeørn, Vandrefalk etc.) hver for sig, og rækken slutter med Fiskeørnen, der